

SEREBRAL PALSİ

Serebral palsi, gelişimini tamamlamamış beynin; doğum öncesi, doğum sırası veya doğum sonrası dönemde hasar görmesi nedeniyle oluşur. Çocuğu yaşam boyu etkiler, fakat erken müdahale edilmesi ve hayat boyu rehabilitasyon uygulaması ile önemli gelişmeler sağlanabilmektedir.

Serebral palsi her çocuğu farklı şekilde etkiler. Orta derecede etkilenmiş bir çocuk hafif bozulmuş denge ile yürüyebilir. Bazı çocuklar ellerini kullanmada zorluk yaşayabilir. Ciddi şekilde etkilenmiş bir çocuk, oturmak için desteğe ihtiyaç duyabilir ve günlük faaliyetlerinde bağımsız olmayabilir. Serebral palsi her hastada aynı belirtileri de vermez. Bazı çocuklarda etkilenen kaslar normalden gergin (kasılı, spastik) durumdadır ve hastanın hareketlerini kısıtlar. Bazı çocuklardaysa kaslar fazlasıyla gevşektir ve hasta vücudunu istediği gibi yönetemez. Bazen istem dışı vücut hareketleri de görülebilir. Bazı hastaların vücudunun bir yarısı, bazılarının sadece bacakları, bazılarının ise tüm vücudu etkilenebilir. Konuşma güçlüğü, görme ve işitme sorunları ve bir ölçüde zeka geriliği de görülebilir.

Serebral palside oluşmuş beyin hasarını geriye döndürmek mümkün değildir, fakat rehabilitasyon ile çocuğun gelişimi desteklenip, motor beceriler geliştirebilirler. Beyindeki hasar kötüleşmez, fakat çocuk büyüdükçe etkiler daha farklı hale gelebilir. Örneğin, kemik ve eklemlerde şekil bozuklukları gelişebilir. O yüzden, düzenli takip ve rehabilitasyon çok önemlidir. Kas gevşetici ilaçlar gibi medikal tedaviye ek olarak, nörorehabilitasyon teknikleri, kas-hareket, duyu terapileri, ortez kullanımı, botulinum toxin (botoks) uygulamaları çocuğun durumuna göre seçilerek uygulanır. Özellikle botulinum toxin uygulamaları spastik kasın gevşeyip büyümesine ve deformitelerin önlenmesine olanak sağlar. Uygun yaşlarda kas ve kemikleri ilgilendiren cerrahi işlemler gerekebilse de rehabilitasyona ve takibe mutlaka devam edilmelidir.

Tedavinin en önemli unsurlarından biri ailenin desteği ve yoğun ilgisidir. Düzenli takip ve rehabilitasyon ile serebral palsili birçok çocuk tamamen kendine yeterli ve tatmin edici anlamlı bir yaşam sürebilmektedir. Sonuç olarak serebral palsili çocuklar üreten birer birey olarak topluma kazandırılabilir.

